

Ph.D Entrance Examination March/April, 2026
ECONOMICS
Subject Code : 58782

Day and Date : Wednesday, 07-10-2026

Total Marks : 100

Time : 01.00 p.m. to 03.00 p.m.

Instructions :

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Each question carries 2 marks.
- 3) Answers should be marked in the given OMR answer sheet by darkening the appropriate option.
- 4) Use black ball point pen only for marking the circle. Do not make any stray mark on the OMR answer sheet.
- 5) Follow the instructions given on OMR Sheet.
- 6) Rough work shall be done on the sheet provided at the end of question paper.
- 7) Only non-programmable calculators are allowed.

1. Generalised conclusion on the basis of a sample is technically known as:
नमुन्याच्या आधारे केलेला सामान्यीकृत निष्कर्ष तांत्रिकदृष्ट्या काय म्हणून ओळखला जातो?
A) Data analysis and interpretation माहिती विश्लेषण आणि निष्कर्ष
B) Parameter inference प्राचल अनुमान
C) Statistical inference सांख्यिकीय अनुमान
D) All of the above वरील सर्व
2. A researcher wants to study the expenditure pattern of families belonging to different income brackets in a district. The most suitable sampling method is:
एक संशोधक एका जिल्ह्यातील वेगवेगळ्या उत्पन्न गटातील कुटुंबांच्या खर्चाच्या पद्धतीचा अभ्यास करू इच्छितो. त्यासाठी सर्वात योग्य नमुना पद्धत कोणती?
A) Cluster sampling समूह नमुना
B) Systematic sampling पद्धतशीर नमुना
C) Stratified random sampling स्तरीकृत यादृच्छिक नमुना
D) Convenience sampling सोयीचा नमुना
3. A researcher uses the Law of Demand to study the falling sales of a particular commodity in a local market. This type of research is:
एक संशोधक मागणीचा नियम वापरून स्थानिक बाजारातील एका विशिष्ट वस्तूच्या घसरणाऱ्या विक्रीचा अभ्यास करतो. हा कोणत्या प्रकारचा संशोधन आहे?
A) Basic research मूलभूत संशोधन
B) Applied research उपयोजित संशोधन
C) Historical research ऐतिहासिक संशोधन
D) Descriptive research वर्णनात्मक संशोधन

4. Research conducted to develop a new theory of inflation without immediate practical application is known as:
तात्काळ व्यावहारिक उपयोगाशिवाय महागाईचा नवीन सिद्धांत विकसित करण्यासाठी केलेले संशोधन कोणत्या प्रकारात येते?
- A) Applied research उपयोजित संशोधन
B) Action research कृती संशोधन
C) Basic research मूलभूत संशोधन
D) Experimental research प्रायोगिक संशोधन
5. Cronbach's Alpha is a measure of:
क्रॉनबॅकचा अल्फा हे कशाचे मापन आहे?
- A) Validity of questionnaire प्रश्नावलीची वैधता
B) Internal consistency of questionnaire प्रश्नावलीची अंतर्गत सुसंगती
C) Central tendency of questionnaire प्रश्नावलीची केंद्रीय प्रवृत्ती
D) Dispersion of questionnaire प्रश्नावलीचे विखुरण
6. What is the main advantage of secondary data?
द्वितीयक माहितीचा मुख्य फायदा काय आहे?
- A) Less time consuming कमी वेळ घेणारी
B) More accurate अधिक अचूक
C) Always up to date नेहमी अद्ययावत
D) Original for every project प्रत्येक प्रकल्पासाठी मूळ
7. Which of the following statements about reliability and validity in economic research is correct?
आर्थिक संशोधनात विश्वासार्हता आणि वैधता यांबद्दल खालीलपैकी कोणते विधान योग्य आहे?
- A) Reliability ensures validity विश्वासार्हता वैधता सुनिश्चित करते
B) Validity ensures reliability वैधता विश्वासार्हता सुनिश्चित करते
C) Reliability and validity are the same विश्वासार्हता आणि वैधता समान आहेत
D) Reliability is independent of validity विश्वासार्हता वैधतेपासून स्वतंत्र आहे
8. The variable 'Nationality of a consumer' is measured on:
'ग्राहकाचे राष्ट्रीयत्व' हे चल कोणत्या मापन श्रेणीवर मोजले जाते?
- A) Nominal scale नाममात्र श्रेणी
B) Ordinal scale क्रमवारी श्रेणी
C) Interval scale अंतराल श्रेणी
D) Ratio scale गुणोत्तर श्रेणी

9. Which of the following is an example of qualitative data collection in a market survey?
बाजार सर्वेक्षणात गुणात्मक माहिती संकलनाचे उदाहरण कोणते आहे?
- A) Price of the product वस्तूची किंमत
B) Quantity sold of the product वस्तूची विक्री झालेली मात्रा
C) Customer feedback on product quality वस्तूच्या गुणवत्तेवर ग्राहक अभिप्राय
D) Total revenue of the product वस्तूचा एकूण महसूल
10. In economic research, the principle of objectivity requires that:
आर्थिक संशोधनात, वस्तुनिष्ठता हे तत्त्व ----- म्हणून आवश्यक आहे.
- A) The researcher's personal bias influences results
संशोधकाचा वैयक्तिक पूर्वग्रह निकालांवर प्रभाव टाकतो
B) Findings are based on verifiable evidence
निष्कर्ष पडताळणीयोग्य पुराव्यांवर आधारित असतात
C) Data is kept confidential
माहिती गोपनीय ठेवली जाते
D) Hypotheses are never tested
गृहीतके कधीही तपासली जात नाहीत
11. Doing research involves these steps: (1) stating research objectives and hypothesis; (2) Methodology; (3) Identification of research problem; (4) Collection and analysis of data; (5) Statement of results and discussion. Identify their correct sequence:
संशोधन करण्यामध्ये खालील टप्पे समाविष्ट आहेत: (1) संशोधन उद्दिष्टे आणि गृहीतक सांगणे; (2) पद्धतशास्त्र; (3) संशोधन समस्येची ओळख; (4) माहिती संकलन आणि विश्लेषण; (5) निकाल आणि चर्चा सांगणे. त्यांचा योग्य क्रम ओळखा:
- A) 1 → 2 → 3 → 4 → 5
B) 4 → 1 → 3 → 2 → 5
C) 3 → 1 → 2 → 4 → 5
D) 2 → 1 → 5 → 3 → 4
12. Experimental research allows the economist to:
प्रायोगिक संशोधन अर्थशास्त्राच्या अभ्यासकाला कशाची परवानगी देते?
- A) Avoid data collection
माहिती संकलन टाळणे
B) Establish cause-and-effect relationships through control
नियंत्रणाद्वारे कारण-परिणाम संबंध स्थापित करणे
C) Skip hypothesis testing
गृहीतक चाचणी वगळणे
D) Generalize easily to the whole population
संपूर्ण लोकसंख्येपर्यंत सहज सामान्यीकरण करणे

13. A set of interrelated concepts and propositions that explains economic phenomena is called:
परस्परसंबंधित संकल्पना आणि विधानांचा संच जो आर्थिक घटनांचे स्पष्टीकरण देतो, त्याला काय म्हणतात?
- A) Economic Theory आर्थिक सिद्धांत
B) Economic Procedure आर्थिक प्रक्रिया
C) Economic Method आर्थिक पद्धत
D) Economic Hypothesis आर्थिक गृहीतक
14. Before studying the impact of GST on small businesses, a researcher reads all available studies on the topic. This is called:
GST चा लघु व्यवसायांवर होणारा परिणाम अभ्यासण्यापूर्वी, एक संशोधक त्या विषयावरील सर्व उपलब्ध अभ्यास वाचतो. त्याला काय म्हणतात?
- A) Data collection माहिती संकलन
B) Review of literature साहित्य समीक्षा
C) Sampling study नमुना अभ्यास
D) Hypothesis testing गृहीतक चाचणी
15. Historical research is most useful in economics for:
ऐतिहासिक संशोधन-----अर्थशास्त्रात सर्वात उपयुक्त आहे:
- A) Predicting future inflation
भविष्यातील महागाईचा अंदाज लावण्यासाठी
B) Understanding past economic events and their lessons
भूतकाळातील आर्थिक घटना आणि त्यांचे धडे समजून घेण्यासाठी
C) Conducting laboratory experiments
प्रयोगशाळेतील प्रयोग करण्यासाठी
D) Designing questionnaires
प्रश्नावली तयार करण्यासाठी
16. Research that aims to understand the "why" and "how" of economic phenomena is called:
आर्थिक घटनांबाबतीत "का" आणि "कसे" समजून घेण्याच्या उद्देशाने केलेल्या संशोधनाला काय म्हणतात?
- A) Correlational research सहसंबंध संशोधन
B) Survey research सर्वेक्षण संशोधन
C) Qualitative research गुणात्मक संशोधन
D) Quantitative research संख्यात्मक संशोधन
17. A researcher studying poverty publishes data that identifies specific households. This is:
दारिद्र्याचा अभ्यास करणारा एक संशोधक विशिष्ट कुटुंबांची ओळख उघड करणारी माहिती प्रकाशित करतो. हे:
- A) Ethical नैतिक
B) Unethical अनैतिक
C) Scientific वैज्ञानिक
D) Neutral तटस्थ

18. To study the efficiency of public sector banks across India, the most appropriate sampling method is:
भारतातील सार्वजनिक क्षेत्रातील सर्व बँकांच्या कार्यक्षमतेचा अभ्यास करण्यासाठी, सर्वात योग्य नमुना पद्धत कोणती?
- A) Area Sampling क्षेत्र नमुना
B) Multi-stage Sampling बहु-स्तर नमुना
C) Sequential Sampling क्रमिक नमुना
D) Quota Sampling कोटा नमुना
19. Which process is not needed in experimental research in economics?
अर्थशास्त्रातील प्रायोगिक संशोधनात कोणती प्रक्रिया आवश्यक नाही?
- A) Observation निरीक्षण
B) Manipulation हाताळणी
C) Controlling नियंत्रण
D) Content analysis सामग्री विश्लेषण
20. Which of the following is a serious ethical violation in economic research?
आर्थिक संशोधनात खालीलपैकी कोणता गंभीर नैतिक भंग आहे?
- A) Disclosing conflicts of interest स्वार्थ संघर्ष उघड करणे
B) Breaching peer review confidentiality सहकारी पुनरावलोकन गोपनीयतेचा भंग करणे
C) Using secondary data द्वितीयक माहिती वापरणे
D) Reviewing literature साहित्य समीक्षा करणे
21. The main objective of economic research is:
आर्थिक संशोधनाचा मुख्य उद्देश आहे:
- A) To review literature साहित्य समीक्षा करणे
B) To summarize existing knowledge विद्यमान ज्ञानाचा सारांश देणे
C) To get an academic degree पदवी मिळवणे
D) To discover new facts or reinterpret known facts नवीन तथ्ये शोधणे किंवा ज्ञात तथ्यांची नवीन अर्थ लावणे
22. A survey of 500 households has a smaller sampling error than a survey of 50 households because:
500 कुटुंबांच्या सर्वेक्षणात 50 कुटुंबांच्या सर्वेक्षणापेक्षा नमुना त्रुटी लहान असते कारण:
- A) The sample is smaller नमुना लहान आहे
B) The sample is larger and more representative नमुना मोठा आणि अधिक प्रातिनिधिक आहे
C) Randomization is absent यादृच्छिकीकरण अनुपस्थित आहे
D) Analysis is different विश्लेषण वेगळे आहे

23. The basic principles of research are used in:

संशोधनाची मूलभूत तत्वे कशात वापरली जातात?

- A) Action research कृती संशोधन
- B) Applied research उपयोजित संशोधन
- C) Philosophical research तात्विक संशोधन
- D) Historical research ऐतिहासिक संशोधन

24. A literature review helps the economic researcher to:

साहित्य समीक्षा अर्थशास्त्राच्या संशोधकाला कशात मदत करते?

- A) Avoid duplication of research संशोधनाची पुनरावृत्ती टाळणे
- B) Skip data collection माहिती संकलन वगळणे
- C) Ignore theory सिद्धांत दुर्लक्ष करणे
- D) Avoid hypothesis testing गृहीतक चाचणी टाळणे

25. When economists are invited to deliver lectures on topics like inflation and unemployment to an audience, it is called:

जेव्हा अर्थशास्त्रज्ञांना महागाई आणि बेरोजगारी यांसारख्या विषयांवर प्रेक्षकांसमोर व्याख्यान देण्यासाठी आमंत्रित केले जाते, तेव्हा त्याला काय म्हणतात?

- A) Training Program प्रशिक्षण कार्यक्रम
- B) Seminar परिसंवाद
- C) Workshop कार्यशाळा
- D) Symposium चर्चासत्र

26. Consider a Constant Elasticity of Substitution (CES) production function given by $Q = \gamma[KC^{-\alpha} + (1 - K)N^{-\alpha}]^{\frac{-v}{\alpha}}$. As the parameter α approaches negative infinity ($\alpha \rightarrow -\infty$), what is the limiting value of the elasticity of substitution σ , and what specific production technology does it represent?

स्थिर लवचिकता प्रतिस्थापन (CES) उत्पादन फलन दिले आहे: $Q = \gamma[KC^{-\alpha} + (1 - K)N^{-\alpha}]^{\frac{-v}{\alpha}}$. जेव्हा प्राचल α ऋण अनंताकडे ($\alpha \rightarrow -\infty$) जातो, तेव्हा प्रतिस्थापनाची लवचिकता σ चे मर्यादित मूल्य काय असेल, आणि ते कोणते विशिष्ट उत्पादन तंत्रज्ञान दर्शवते?

- A) $\sigma \rightarrow 1$, representing a Cobb-Douglas production function.
 $\sigma \rightarrow 1$, कोब-डग्लस उत्पादन फलन दर्शवते.
- B) $\sigma \rightarrow \infty$, representing a linear (perfect substitutes) production function.
 $\sigma \rightarrow \infty$, रेषीय (परिपूर्ण पर्याय) उत्पादन फलन दर्शवते.
- C) $\sigma \rightarrow 0$, representing a Leontief (fixed-proportions) production function.
 $\sigma \rightarrow 0$, लिओन्टिफ (स्थिर-प्रमाण) उत्पादन फलन दर्शवते.
- D) $\sigma \rightarrow -1$, representing a strictly concave and non-monotonic technology.
 $\sigma \rightarrow -1$, कठोर अवतल आणि अ-एकसुरी तंत्रज्ञान दर्शवते.

27. Which of the following conditions is required for the Second Fundamental Theorem of Welfare Economics, but is not strictly required for the First Fundamental Theorem of Welfare Economics?

कल्याणकारी अर्थशास्त्राच्या दुसऱ्या मूलभूत प्रमेयासाठी कोणती अट आवश्यक आहे, परंतु पहिल्या मूलभूत प्रमेयासाठी कठोरपणे आवश्यक नाही?

- A) Local non-satiation of consumer preferences.
ग्राहक प्राधान्यांची स्थानिक अ-तृप्तता.
- B) Complete absence of market externalities.
बाजार बाह्यतांची पूर्ण अनुपस्थिती.
- C) Price-taking behavior by all economic agents.
सर्व आर्थिक घटकांद्वारे किंमत-स्वीकारणारे वर्तन.
- D) Convexity of consumer preferences and production sets.
ग्राहक प्राधान्ये आणि उत्पादन संचांची बहिर्वक्रता.

28. Consider a production function given by $Q = 5K^{0.5}L^{0.6}$. What type of returns to scale does this function exhibit?

एक उत्पादन फलन दिले आहे: $Q = 5K^{0.5}L^{0.6}$. हे फलन कोणत्या प्रकारचे प्रमाण-वर-प्रतिफल दर्शवते?

- A) Decreasing returns to scale घटते प्रमाण फल
- B) Constant returns to scale स्थिर प्रमाण फल
- C) Increasing returns to scale वाढते प्रमाण फल
- D) Variable returns to scale परिवर्तनीय प्रमाण फल

29. Which of the following is a core assumption underlying the classical Law of Diminishing Marginal Utility?

घटत्या सीमांत उपयोगितेच्या शास्त्रीय नियमामागील मूलभूत गृहीतक कोणते?

- A) Units of the commodity consumed can be heterogeneous in quality.
वापरलेल्या वस्तूची एकके गुणवत्तेत विषम असू शकतात.
- B) There can be long time gaps between successive units consumed.
सलग वापरलेल्या एककांमध्ये मोठे कालांतर असू शकते.
- C) Consumer's tastes and preferences change drastically during consumption.
वापरादरम्यान ग्राहकाची आवड आणि प्राधान्ये एकदम बदलतात.
- D) Consumption of successive units must be continuous without any time intervals.
सलग एककांचा वापर कोणत्याही कालांतराशिवाय सतत असणे आवश्यक आहे.

30. When price elasticity of demand is 0.5, marginal revenue will be:

जेव्हा मागणीची किंमत लवचिकता 0.5 असते, तेव्हा सीमांत प्राप्ती-----असेल.

- A) Positive धनात्मक
- B) Negative ऋणात्मक
- C) Zero शून्य
- D) Infinite अनंत

31. In standard notation if $C = 200 + 0.75Y$, $I = 500$, $G = 100$, then rise in Investment by 100, will increase income by
 मानक संकेतामध्ये जर $C = 200 + 0.75Y$, $I = 500$, $G = 100$, तर गुंतवणुकीत 100 ने वाढ झाल्यास उत्पन्न कितीने वाढेल?
 A) 800
 B) 400
 C) 600
 D) 200
32. Arrange the following in a meaningful logical order:
 1. Inflation, 2. Black money, 3. Price rise, 4. Hoarding, 5. Consumer hardship
 खालील गोष्टी अर्थपूर्ण तार्किक क्रमाने लावा:
 1. महागाई, 2. काळा पैसा, 3. किंमत वाढ, 4. साठेबाजी, 5. ग्राहक त्रास
 A) 1—3—4—2—5
 B) 2—4—1—3—5
 C) 2—1—3—4—5
 D) 4—2—3—1—5
33. Which of the following statement is false?
 खालीलपैकी कोणते विधान असत्य आहे?
 A) The IS curve is flatter, lower the value of the Keynesian multiplier and lower the interest resistiveness of investment.
 IS वक्र सपाट असतो, तेव्हा कीन्सियन गुणकाचे मूल्य कमी आणि गुंतवणुकीची व्याज-प्रतिसादक्षमता कमी असते.
 B) The IS curve is steeper lower the value of the Keynesian multiplier and lower the interest resistiveness of investment.
 IS वक्र तीव्र असतो, तेव्हा कीन्सियन गुणकाचे मूल्य कमी आणि गुंतवणुकीची व्याज-प्रतिसादक्षमता कमी असते.
 C) The position of LM curve depends negatively on the price level and the resistiveness of the money demand to the changes in income.
 LM वक्राची स्थिती किंमत पातळीवर ऋणात्मकपणे आणि उत्पन्नातील बदलांप्रती पैशाच्या मागणीच्या प्रतिसादक्षमतेवर अवलंबून असते.
 D) The LM curve is flatter, the larger the interest resistiveness of the money demand and the lower the income resistiveness of the money demand.
 LM वक्र सपाट असतो, तेव्हा पैशाच्या मागणीची व्याज-प्रतिसादक्षमता जितकी मोठी आणि उत्पन्न-प्रतिसादक्षमता जितकी कमी असते.

34. Assertion (A): Monetarists disagreed with the Phillips curve analysis.
Reason (R): There are no unique correspondence of inflation rate with unemployment rate.
अभिकथन (A): मुद्रावादी फिलिप्स वक्र विश्लेषणाशी सहमत नव्हते.
कारण (R): महागाई दराचा बेरोजगारी दराशी एकमेव अनुरूपता नसते.
- A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A).
दोन्ही (A) आणि (R) सत्य आहेत आणि (R) हे (A) चे योग्य स्पष्टीकरण आहे.
- B) Both (A) and (R) are true and (R) is not the correct explanation of (A).
दोन्ही (A) आणि (R) सत्य आहेत आणि (R) हे (A) चे योग्य स्पष्टीकरण नाही.
- C) (A) is true and (R) is false.
(A) सत्य आहे आणि (R) असत्य आहे.
- D) (A) is false and (R) is true.
(A) असत्य आहे आणि (R) सत्य आहे.
35. Which of the following consumption hypotheses predicts that young generation saves while old generation dissaves?
खालीलपैकी कोणते उपभोग गृहीतक असे भाकीत करते की तरुण पिढी बचत करते तर वृद्ध पिढी संचित बचत वापरते?
- A) Permanent income hypothesis कायम उत्पन्न परिकल्पना
- B) Life-cycle hypothesis जीवन-चक्र परिकल्पना
- C) Relative income hypothesis सापेक्ष उत्पन्न परिकल्पना
- D) Absolute income hypothesis निरपेक्ष उत्पन्न परिकल्पना
36. The core principles of multi-lateral trading system are:
I. Non-Discrimination, II. Reciprocity, III. Protectionism, IV. Domestic Safeguards
Select the right code from the list given below:
बहुपक्षीय व्यापार प्रणालीची मूलभूत तत्वे आहेत:
- I. अ-भेदभाव, II. परस्परता, III. संरक्षणवाद, IV. देशांतर्गत संरक्षण उपाय
- A) I, II and IV are correct.
I, II आणि IV योग्य आहेत.
- B) II and III are correct.
II आणि III योग्य आहेत.
- C) II, III and IV are correct.
II, III आणि IV योग्य आहेत.
- D) I and II are correct.
I आणि II योग्य आहेत.

37. Statement I: Prior to Greek debt crisis, many German banks helped finance Greece's debt and Greece knew very well that the IMF and the Western States would have to use bailout funds to bear the loss of Greece's failure.

Statement II: The idea of single currency market had an unrealistic assumption of perfect information and ignored that in real world information is imperfect.

विधान I: ग्रीक कर्ज संकटापूर्वी, अनेक जर्मन बँकांनी ग्रीसचे कर्ज वित्तपुरवठा करण्यास मदत केली आणि ग्रीसला पूर्णपणे माहीत होते की IMF आणि पाश्चात्य राज्यांना ग्रीसच्या अपयशाचे नुकसान सहन करण्यासाठी बेलआउट निधी वापरावा लागेल.

विधान II: एकल चलन बाजाराच्या कल्पनेत परिपूर्ण माहितीची अवास्तव गृहीतक होते आणि वास्तविक जगात माहिती अपूर्ण आहे याकडे दुर्लक्ष केले.

- A) Both the Statements I and II are correct and Statement II is the reason for Statement I
दोन्ही विधान I आणि II सत्य आहेत आणि विधान II हे विधान I चे कारण आहे.
- B) Both the Statements I and II are correct and Statement I is the reason for Statement II
दोन्ही विधान I आणि II सत्य आहेत आणि विधान I हे विधान II चे कारण आहे.
- C) Both the Statements I and II are correct but no statement is reason to the other
दोन्ही विधान I आणि II सत्य आहेत परंतु कोणतेही विधान दुसऱ्याचे कारण नाही.
- D) Statement I is correct but Statement II cannot be the reason for Statement I
विधान I सत्य आहे परंतु विधान II विधान I चे कारण असू शकत नाही.

38. Under fixed exchange rate, Mundell-Fleming model shows under perfect capital mobility:

स्थिर विनिमय दर अंतर्गत, मंडेल-फ्लेमिंग प्रतिमान परिपूर्ण भांडवल गतिशीलतेअंतर्गत----- हे दर्शवते.

- A) Fiscal policy is a failure, but monetary policy is effective
वित्तीय धोरण अपयश आहे, परंतु चलनविषयक धोरण प्रभावी आहे.
- B) Fiscal policy and monetary policy, both are effective
वित्तीय धोरण आणि चलनविषयक धोरण, दोन्ही प्रभावी आहेत.
- C) Fiscal policy is effective but monetary policy is a failure
वित्तीय धोरण प्रभावी आहे परंतु चलनविषयक धोरण अपयशी आहे.
- D) Fiscal policy and monetary policy, both are failure
वित्तीय धोरण आणि चलनविषयक धोरण, दोन्ही अपयशी आहेत.

39. Assertion (A): Globalisation is closer integration of the countries and people of the World.

Reason (R): Revolution in communication technology and removal of barriers to trade accelerated the process of globalisation.

अभिकथन (A): जागतिकीकरण म्हणजे जगातील देश आणि लोकांचे जवळचे एकत्रीकरण होय.

कारण (R): दळणवळण तंत्रज्ञानातील क्रांती आणि व्यापारातील अडथळे दूर करण्यामुळे जागतिकीकरणाची प्रक्रिया वेगवान झाली.

- A) Both (A) and (R) are correct
दोन्ही (A) आणि (R) सत्य आहेत.
- B) Both (A) and (R) are wrong
दोन्ही (A) आणि (R) असत्य आहेत.
- C) Both (A) and (R) are correct and (R) is the correct explanation for (A)
दोन्ही (A) आणि (R) सत्य आहेत आणि (R) हे (A) चे योग्य स्पष्टीकरण आहे.
- D) Both (A) and (R) are correct, but (R) is not the correct explanation for (A)
दोन्ही (A) आणि (R) सत्य आहेत, परंतु (R) हे (A) चे योग्य स्पष्टीकरण नाही.

40. For the Harrod's model of growth, which among the following production functions best matches with the assumptions of the model?
हॅरॉडच्या विकास प्रतिमानासाठी, खालीलपैकी कोणते उत्पादन फलन प्रतिमानाच्या गृहीतकांशी सर्वोत्तम जुळते?
- A) Leontief production function
लिओन्टिफ उत्पादन फलन
- B) Homogeneous production function
एकसंध उत्पादन फलन
- C) C.E.S. production function
C.E.S. उत्पादन फलन
- D) Well-behaved production function
सुस्थित उत्पादन फलन
41. According to Lebenstein, the 'Growth Agents' in the process of economic development include the
लेबेन्स्टाईनच्या मते, आर्थिक विकासाच्या प्रक्रियेतील 'विकास घटक'-----समाविष्ट करतात:
- I. entrepreneur, II. investor, III. saver, IV. innovator
I. उद्योजक, II. गुंतवणूकदार, III. बचतकर्ता, IV. नवप्रवर्तक
- A) I and IV only
फक्त I आणि IV
- B) II and III only
फक्त II आणि III
- C) I and III only
फक्त I आणि III
- D) I, II and III
I, II आणि III
42. Which one of the following is not part of the endogenous growth models?
खालीलपैकी कोणते अंतर्जात विकास प्रतिमानाचा भाग नाही?
- A) Introduction of human capital मानवी भांडवलाचा वापर
- B) Introduction of research and development संशोधन आणि विकासाचा वापर
- C) Introduction of endogenous technical change अंतर्जात तांत्रिक बदलाचा वापर
- D) Introduction of different savings behaviour भिन्न बचत वर्तनाचा वापर
43. A pure public good is characterized by:
शुद्ध सार्वजनिक वस्तू ----- द्वारे वैशिष्ट्यीकृत केली जाते.
- A) Rivalness and non-excludability स्पर्धात्मकता आणि अ-अपवर्जनीयता
- B) Rivalness and excludability स्पर्धात्मकता आणि अपवर्जनीयता
- C) Non-rivalness and nonexcludability अ-स्पर्धात्मकता आणि अ-अपवर्जनीयता
- D) Non-rivalness and excludability अ-स्पर्धात्मकता आणि अपवर्जनीयता

44. What can you say about the following statements?

Statement (I): Finance Commission in India is an advisory body appointed by the Governor, Reserve Bank of India annually.

Statement (II): Finance Commission in India is a statutory body appointed by the President, Govt. of India every five years.

खालील विधानांबद्दल तुम्ही काय म्हणाल?

विधान (I): भारतातील वित्त आयोग ही गव्हर्नर, रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया यांद्वारे दरवर्षी नियुक्त केलेली सल्लागार संस्था आहे.

विधान (II): भारतातील वित्त आयोग ही राष्ट्रपती, भारत सरकार यांद्वारे दर पाच वर्षांनी नियुक्त केलेली वैधानिक संस्था आहे.

A) Statement (I) is correct and statement (II) is wrong

विधान (I) सत्य आहे आणि विधान (II) असत्य आहे.

B) Statement (I) is wrong and statement (II) is correct

विधान (I) असत्य आहे आणि विधान (II) सत्य आहे.

C) Both statements are correct

दोन्ही विधाने सत्य आहेत.

D) Both statements are wrong

दोन्ही विधाने असत्य आहेत.

45. Match the following and select the correct answer from the codes given below:

Authors	Title of the books
(i) Gunnar Myrdal	(a) Small is Beautiful
(ii) E.F. Schumacher	(b) Theory of Capitalist Development
(iii) Paul Sweezy	(c) Economics of Imperfect Competition
(iv) Joan Robinson	(d) Asian Drama

खालील जोड्या जुळवा आणि खाली दिलेल्या कोडमधून योग्य उत्तर निवडा:

लेखक	पुस्तकाचे शीर्षक
(i) गुन्नार मिर्डल	(a) स्मॉल इज ब्युटीफुल
(ii) ई.एफ. शुमाकर	(b) थिअरी ऑफ कॅपिटलिस्ट डेव्हलपमेंट
(iii) पॉल स्वीझी	(c) इकॉनॉमिक्स ऑफ इम्पेक्ट कॉम्पिटिशन
(iv) जोन रॉबिन्सन	(d) एशियन ड्रामा

A) (i)-(a) (ii)-(c) (iii)-(d) (iv)-(b)

B) (i)-(c) (ii)-(d) (iii)-(a) (iv)-(b)

C) (i)-(b) (ii)-(c) (iii)-(a) (iv)-(d)

D) (i)-(d) (ii)-(a) (iii)-(b) (iv)-(c)

46. Which amongst the following is not correctly matched regarding balance of payments account?

खालीलपैकी कोणते भुगतान शिल्लक खात्याबाबत योग्यरित्या जुळलेले नाही?

Item बाब	Nature स्वरूप
A) Import of goods and services वस्तू आणि सेवांची आयात	Debit in current account चालू खात्यात नावे
B) Receipt of transfer payments हस्तांतरण देयके प्राप्ती	Credit in the current account चालू खात्यात जमा
C) Direct investment receipts प्रत्यक्ष गुंतवणूक प्राप्ती	Credit in the capital account भांडवल खात्यात जमा
D) Portfolio investment redemption पोर्टफोलिओ गुंतवणूक विमोचन	Debit in the current account चालू खात्यात नावे

47. Which of the following correlation coefficients indicates the strongest relationship?
खालीलपैकी कोणता सहसंबंध गुणांक सर्वात मजबूत संबंध दर्शवतो?
- A) +0.50
B) -0.75
C) +0.60
D) -0.95
48. If the mean of 10 observations is 25 and one observation 30 is removed, the new mean is:
10 निरीक्षणांचा मध्य 25 आहे आणि एक निरीक्षण 30 काढून टाकल्यास, नवीन मध्य आहे:
- A) 24.44
B) 25.44
C) 26.44
D) 27.44
49. Karl Pearson's coefficient of skewness is:
कार्ल पियर्सनचा विषमता गुणांक-----आहे:
A)	$\frac{\text{Mean}-\text{Mode}}{\text{Standard Deviation}}$	$\frac{\text{माध्य} - \text{बहुलक}}{\text{प्रमाण विचलन}}$
B)	$\frac{\text{Mean}+\text{Mode}}{\text{Standard Deviation}}$	$\frac{\text{माध्य} + \text{बहुलक}}{\text{प्रमाण विचलन}}$
C)	$\frac{\text{Mean}-\text{Median}}{\text{Standard Deviation}}$	$\frac{\text{माध्य} - \text{मध्यका}}{\text{प्रमाण विचलन}}$
D)	$\frac{\text{Median}-\text{Mode}}{\text{Standard Deviation}}$	$\frac{\text{मध्यका} - \text{बहुलक}}{\text{प्रमाण विचलन}}$
50. The two regression lines always intersect at:
दोन प्रतिगमन रेषा नेहमी कुठे छेदतात?
- A) $(\bar{X}, \bar{Y})$
B) (X, Y)
C) $(0, 0)$
D) (σ_X, σ_Y)

- Rough Work -